

خلاقیت رمز پویایی مدیریت

غلامرضا خاکی

المائدة ٦٤

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلْتُ أَنْدِيَهُمْ وَلَعْنُوا بِمَا قَالُوا
بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَاتٍ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ

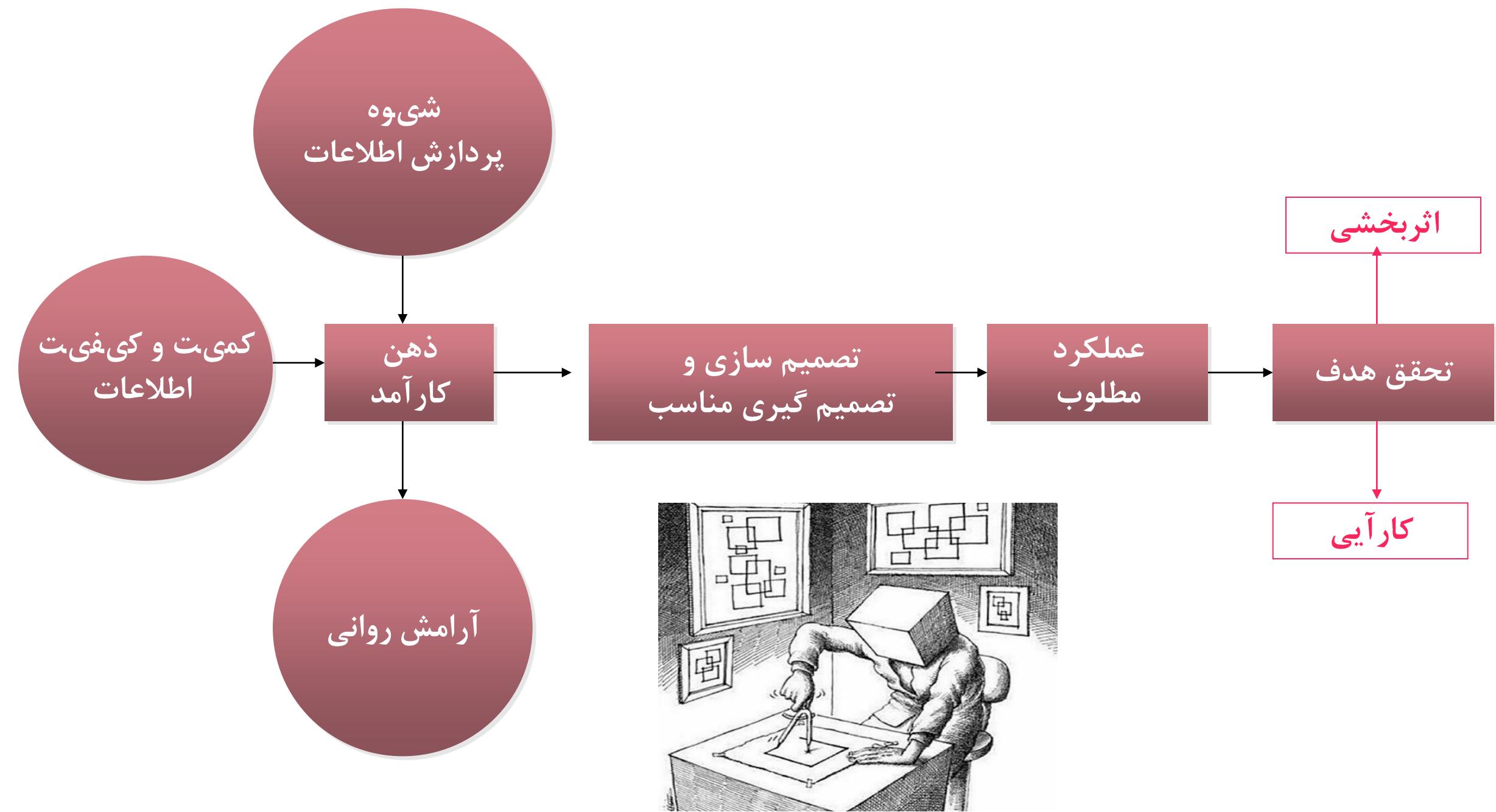
و یهود گفتند: «دست خدا (با زنجیر) بسته است.
دستها پیشان بسته باد! و بخاراطر این سخن، از
رحمت (الله) دور شوند! بلکه هر دو دست (قدرت)
او، گشاده است؛ هرگونه بخواهد، می بخشد!

آیه 29 سوره «الرحمان»

«يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءْنَ»

تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند از او تقاضا می کنند، و او هر روز در شآن (کاری) است.

نام معاونت ما توسعه مدیریت و منابع است نه توزیع
منابع .

آیا توسعه دادن بدون
«تفکر خلاق عملی»
امکان پذیر است؟

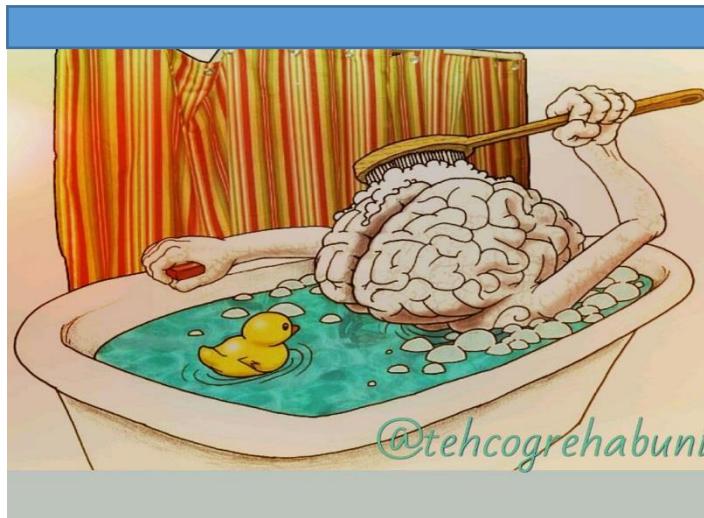
تفکر

سازمان دادن در

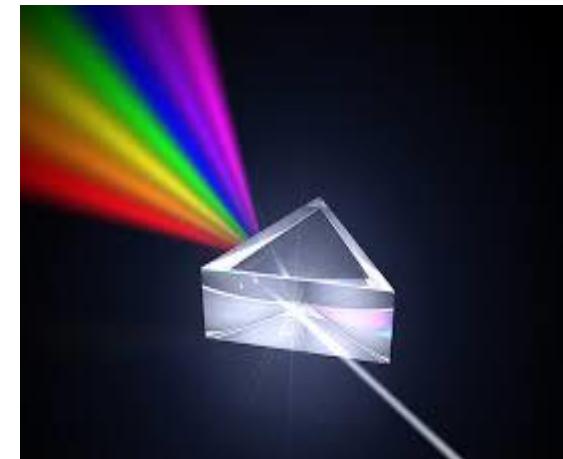
یادگیری های گذشته جهت استفاده در موقعیت فعلی.

خلافیت:

ارائه پاسخ و راه حل تازه‌ای است
زایدۀ آموخته‌ها و یافته‌ها.

اگر اندیشه را مانند نور فرض کنیم وقتی صحبت از خلاقیت
می شود گدامیک از شکلهای زیر به ذهن شما می رسد؟

منشور؟
ذره بین؟
هیچکدام ، اما به ذهنم .... می آید چون ...

واگرا
(تفکر خلاق)

انواع تفکر

همگرا

(تفکر استدلالی و منطقی)

تکنیک های
خلاقیت

اطلاعات علمی و
مهارت های مربوط
به موضوع

انگیزه درونی

نقش نیمکره های مغز در فرآیند فکر

تحلیل های منطقی و متوالی

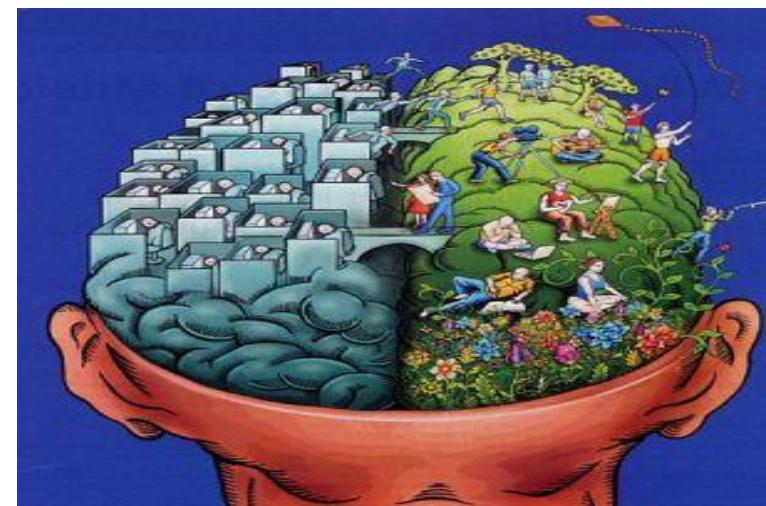

۱- نیمکره چپ

تمثیل، شهود و خلاقانه

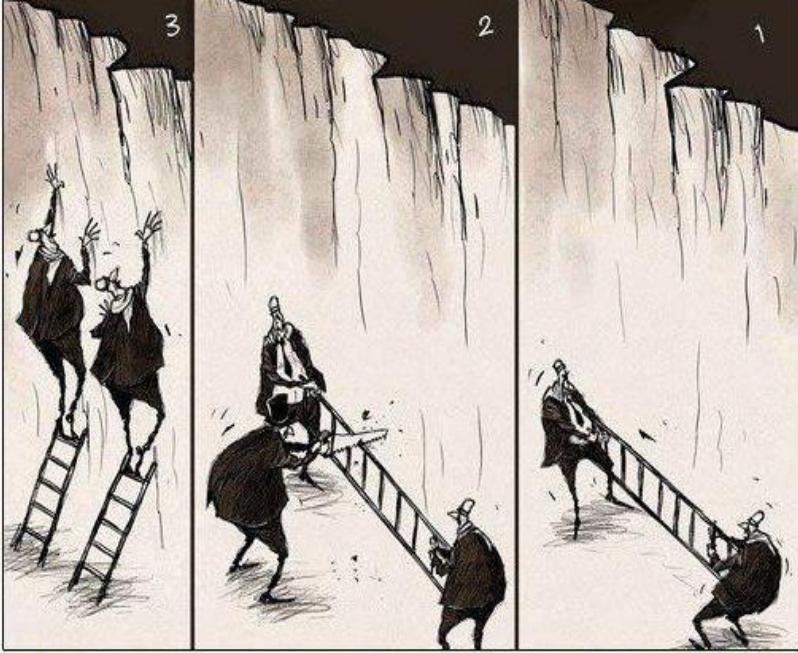
۲- نیمکره راست

- هر کسی مسؤول کار حود است و با دیگری کاری ندارد
- هر کسی به فکر منافع خودش است
- فقط کسانی پیشرفت می کنند که جزء باند باشند
- اگر سازمان را حتی یکسال هم تعطیل کنند آب از آب تکان نمی خورد
- اینها اصلاً به کارمند توجه ندارند
- رئیس ها فقط شعار می دهند
- ما چرخ پنجمیم هر موقع در کار لنگ می مانند ما را خبر می کنند
- کار را ما انجام می دهیم ولی به نام دیگران تمام می شود
- آنها حرف خودشان را می زنند، ما هم کار خودمان را می کنیم
- آنچه انجام می دهیم «کار» «نیست»، «بیگاری» است
- هر کسی را دلشان بخواهد تشویق می کنند و پست می دهند .

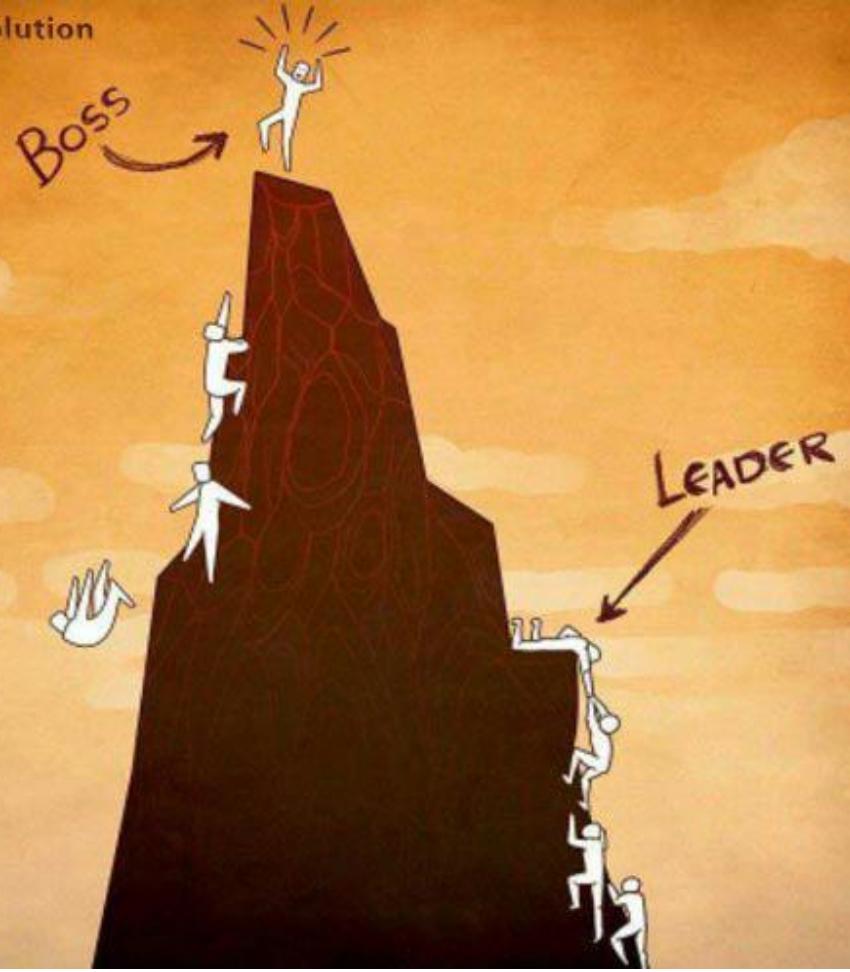

- هر چه کنار تر باشیم بهتر است
- فقط به قدر حقوقی که می گیریم باید کار کنیم
- باید خودمان را خیلی خسته کنیم
- کار زیاد آدم را پیر می کند
- کار را باید بزرگ جلوه داد تا برای آن اهمیت قابل شوند
- آدم باید کارش را بکند و صدایش در نیاید
- ظاهر را درست کن، کارت نباشد
- حرف بزنی، آنچه هم که داری از دست می دهی
- باید اطلاعات را در اختیار دیگران بگذاری و الا دست خالی می شود و دیگران از تو جلو می افتد
- همه انژریت را باید سر کار صرف کنی
- کار را باید کسانی بکنند که استفاده اش را می برنند
- کاسه داغ تر از آش نباید شد
- باید جایی کار کرد که قدرش را بدانند

* ما بهترین سیستم را داریم.
* چی می گویی کار ما از بیخ فرق می کند.
* فکر خوبیه، اما من خوش نمیاد.

* آنها در لیست تأمین کنندگان قابل قبول ما نیستند.
* درست است که هزینه پیشتری دارد اما محصول و خدمات بهتری خواهیم داشت.
* نمی توانیم آنرا عوض کنیم، برنامه اجازه این کار را نمی دهد.
* اما مشتریان ما این جوری می خواهند.

* مطمئن هستم آن مورد هم در نظر گرفته شده است.
 * دفعه پیش که امتحان کردیم، کار نمی کرد.

- * روش ما در اینجا این طور نیست.
- * تمام این مسائل را قبلاً نیز داشته ام.
- * بگذار کمی در مورد آن فکر کنیم.
- * خیلی وقت پیش منسوخ شده.
- * نفر نداریم که رویش کار کنیم.
- * مافوقم غیر ممکنه تأییدش کنه.
- * الان که وقتش نیست.

معاون مالی از مدیر عامل پرسید:

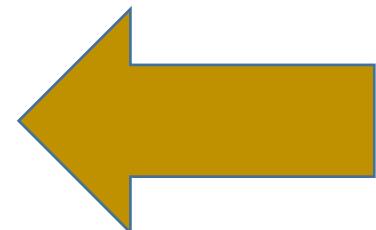
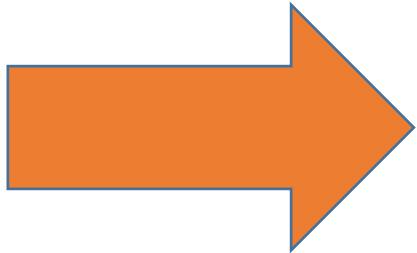
اگر ماروی توسعه کارکنان سرمایه گذاری کنیم و آنها سازمان را ترک کنند، تکلیف ما چیست؟

niknam

مدیر عامل جواب داد:

(Redacted blue box)

دسته بندی تکنیک های خلاقیت بر اساس فرآیند حل خلاقیت مسئله

اصلی

□ 1. تکنیک های تجزیه و تحلیل محیط

□ 2. تکنیک های تشخیص مشکل

□ 3. تکنیک های شناسائی مشکل

□ 4. تکنیک های فرضیه سازی

□ 5. تکنیک های ایده یابی

□ 6. تکنیک های ارزیابی و انتخاب

□ 7. تکنیک های اجرا

□ 8. تکنیک های کنترل

تکنیک های مطلوب برای خلق راه کارهای مختلف

بهترین کاربرد

تکنیک

برای طراحی مجدد محصولات و خدمات موجود

چک لیست کلامی

گرددش آزادانه ایده ها و برای طراحی خطوط کلی، برای جمع آوری افکار و اندیشه ها درباره یک موضوع.

نقشه کشی ذهنی

هنگامی که نیاز فوری به انبوه ایده ها و روشی برای ربط دادن ها برای حل مسائل دارید، هنگامی که فرآیندهای ولی ایده های زیادی به وجود نمی آورند

تداعی آزاد

برای دستیابی به بینش های جدید، ترکیب ایده ها، و حل مسائل پیچیده که درباره آنها اطلاعات زیادی در دست است.

پرسه در میان ایده ها

تکنیک های مطلوب برای خلق راه کارهای مختلف

تکنیک های گروهی

بهترین کاربرد

برای مسائل ساده به هنگامی که به راه حل های فوری نیاز است.

خلق سریع انبوهی از ایده ها جهت قضاوت راجع به یک مسئله، بسیار عالی برای تدوین سناریوهای آئینده.

برای درک موضوعات ذیرربط در مسائل پیچیده، و برای حل مسائل پیچیده.

هنگامی که حل مسئله مشکل باشد، هنگامی که خلق ایده ها با استفاده از تکنیک های دیگر، مشکل باشد.

به ویژه هنگامی سودمند است که می خواهید یک شخص را از تسلط بر انتخاب از بین راهکارهای مختلف، باز دارید.

برای خلق سریع انبوه ایده ها درباره بهبود محصول یا خدمت

تکنیک

توفان فکری

شکوفه نیلوفر آبی

داستان نویسی

گشت و گذار

تکنیک گروه اسمی

تحلیل ساخت شناسی واژگانی

به استثنای تکنیک گروه اسمی، همه این تکنیک ها می توان هم به صورت انفرادی و هم گروهی مورد استفاده قرارداد.

۱. مهم شدن مشکلی پا ظرفیتی خاص برای فرد

۲. حساس شدن به آن مساله و توجه متمرکز بر روی آن

۳. مطرح کردن پرسش های کوناکون متناسب با آن حوزه و از زاویه ای دیگر به آن نگریستن

**۴. تلاش علمی برای غنای
ذهنی در جهت یافتن پاسخ
پرسشها.**

**(پذیرش تجربه های جدید و انعطاف در
برابر پندارها، باورها، ادراکها، فرض ها)**

**۵. قدرت بازی با عناصر، مفاهیم
و قرار دادن ماهرانه آنها در
کنار هم و طراحی گزینه ها**

**۶. دستیابی به پاسخ و راه حل
های ممکن .
به شیوه منطقی یا شهودی
(و اجرای نوآورانه آن).**

S

Substitute (جاگزینی)

C

Combine (ترکیب)

A

Adapt or Adopt (اقتباس یا انطباق)

M

Modify (تعدیل، تصحیح، تغییر)

M

Magnify (بزرگ سازی)

P

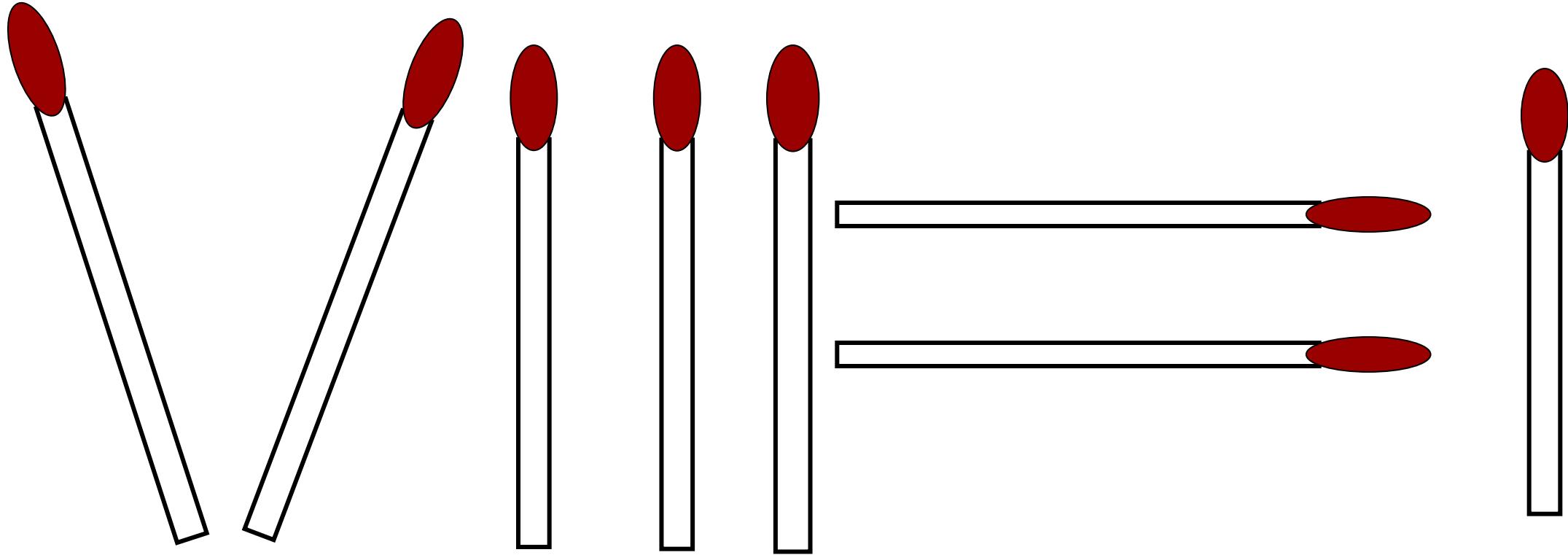
Put to other uses (کاربردهای دیگر)

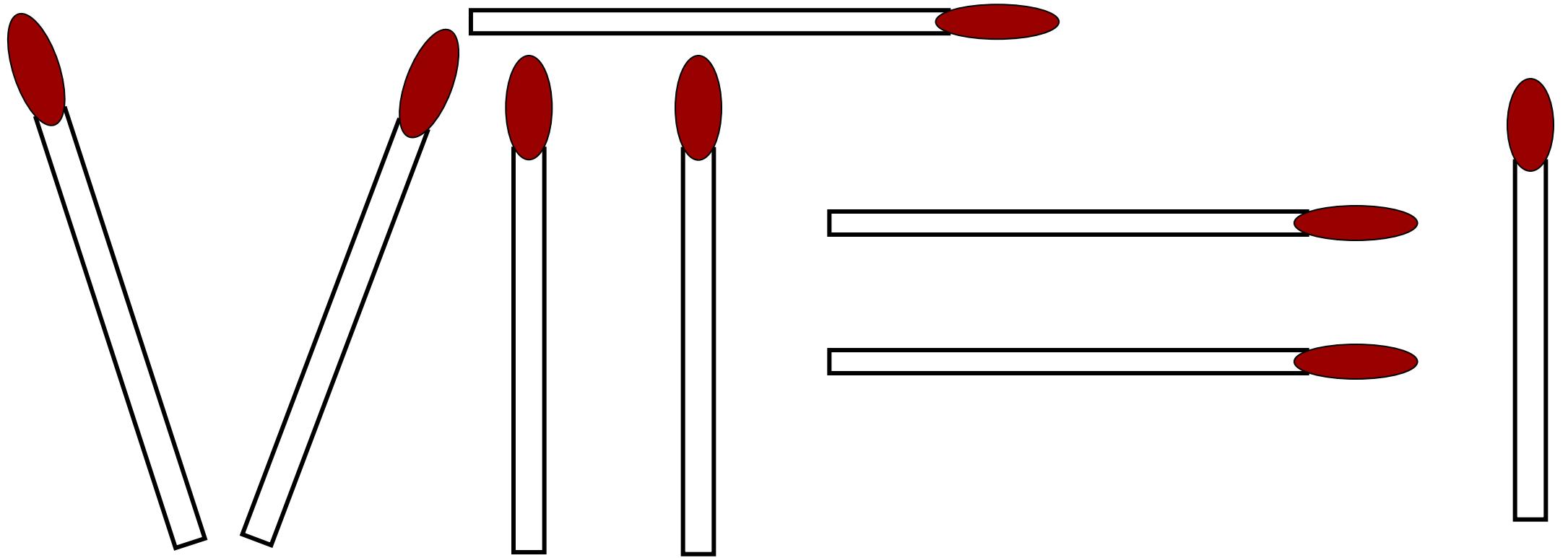
E

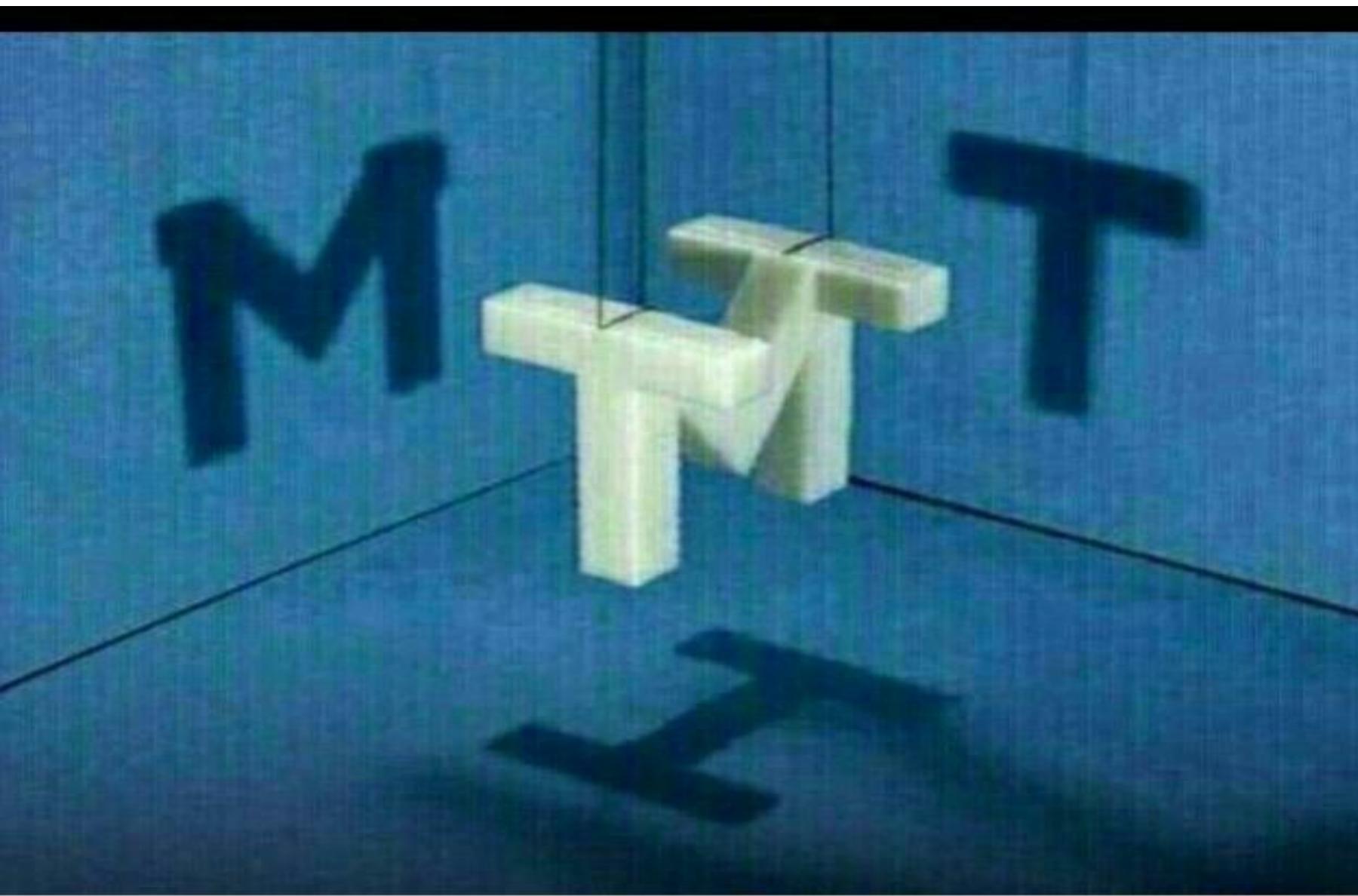
Eliminate (حذف کردن)

R

Rearrange (آرایش دوباره)

از نظر گه گفتاشان شد مختلف آن یکی دالش لقب داد آن الف

هر کس به فکر تغیر جهان است اما
بسیج کس به فکر تغیر خوش است.

لوتو لستمی